

KRISTAUS KARALIAUS

LAIVAS

No. 30. Mt. XVII

Liepos-July 24, 1937

X SEKMADIENIS PO SEKMINIŲ.

L E K C I J A

I Kor. 12, 1-11.

BROLIAI, jūs, žinote, kad būdami pagony, eidavote pas nebylius stabus, kaip buvote vedami. Todėl aš jums pareiškiu, kad nėvienas, kurs kalba Dievo Dvasioje, nesako: Prakeikimas Jėzui; ir nėvienas negali pasakyti: Viešpats Jėzus, kaip, tik šventoje Dvasioje. Dovanos, tiesa yra įvairios, bet ta pati Dvasia. Patarnavimai yra įvairūs, bet tas pats Viešpats. Veikimai yra įvairūs, bet tas

pats yra Dievas, kurs visa visuose daro. Kiekvienam duodama Dvasios apsireiškimas, kad būtų iš to naudos. Vienam Dvasios suteikiama išminties kalba, kitam tos pačios Dvasios žinojimas kalba; kitam tos pačios Dvasios tikėjimas, kitam tos vienos Dvasios gydymo dovana; kitam stebuklų darymo, kitam pranašystė, kitam dvasių atskyrimas, kitam įvairios kalbos, kitam kalbų aiškinimas. Visa gi tai daro viena ir ta pati Dvasia, dalindama kiekvienam, kaip ji nori.

E V A N G E L I J A

Luko 18, 9-14.

ANUO METU, Jėzus pasakė kairiems pasitikintiems savimi, kad jie esą teisūs, ir niekinusiems kitus šitą prilyginimą: Du žmogų įėjo į bažnyčią melstūsi, vienas parisiejęs, o kitas muitininkas. Parisiejęs atsistojęs meldėsi sau vienas taip: Dieve, ačiū tau, kad aš neesu kaip kiti žmonės, plėšikai, neteisūs, svetimoteriai, taipogi kaip šitas mu-

tininkas. Alkinu save du sykiu savaitėje, duodu dešimtines visų dalykų, kuriuos turiu. O muitininkas, stovėdamas atstu, nedrįso nei akių pakelti į dangų, bet mušėsi sau į krūtinę ir sakė: Dieve, pasigailėk manęs nusidėjėlio: Sakau jums, šitas ėjo į savo namus išteisintas, o anas ne; nes kiekvienas, kurs aukština save bus pažemintas, ir kas save žemina, bus paaukštintas.

Parašė Bl. Claude de la Colombiere, S. J.

Vertė kun. A. T. (Samata)

JĖZUS KANTRUSIS KENTĖJIME

Iš visų dorybių, kurių Jėzus mokina Savo Kančios metu, Jo kantrybė skaisčiausiai šviečia ir mes turime prisipažinti, kad ji mums patiems yra labai reikalinga ir turime jos mokytis iš Dieviškojo Pavyzdžio.

Meš nuo mūsų gimimo iki mirties valandai turime kentėti. Visi laikai, gyvenimo visos apystovos, ir visi temperamentai turi savo lydinčius blogumus. Net nejausliai tvariniai verčia mus kentėti; taip pat kenčia visi žmonės, mūsų viršininkai, mūsų valdiniai ir mums lygieji, mūsų bičiuliai, mūsų priešai, ir mes patys. Kuomet taip yra, kaip gi galima liktis ramiais ir nesujudintais? Ir niekas kitas negali taip gerai padėti mums gauti tą dvasios laimingą ramybę, kaip Jėzus Kristus pavyzdys.

Pati nekantrybė reiškiasi kalba beį širdies sujudinimu arba emocijomis. O kantrybė nu-

tildo tas abi nenuosaikumo rūšis; ir ji kalbą pažaboja tylėjimu ir širdį nutildo jaukumu arba nuramina malonumu. Pažvelgk į Jėzų iš bent kurio Jo Kančios atžvilgio, jei taip patinka, pav. nuo Jo suėmimo iki mirties valandai, o matysi: Jėzus visada yra, avinėlis, visada nuolankus, tylus, kantrusis, ir maloningumo kupinas.

Savo Kančios metu Jėzus rado tose apystovose, kuriose sunkiausia užlaikyti tylėjimą. Neteisybė padaryta Jam buvo tokia baisėtinai, apkaltinimai daryti prieš Jį buvo tokie begėdiški ir neteisingi, išniekinimai, kurių Jis datyrė, buvo tokie žiaurūs ir nežmoniški, kad reikia stebėtis, kaip Jis galėjo kentėti visa tai neištardamas nė vieno žodžio. Be to, kankinimai, kurių Jis datyrė, buvo taip baisūs, reikia manyti, kad skausmo baisumas turėjo iš Jo išveržti kokią nusiskundimą. Ta-

čiau, taip nebuvo, Jis pasiliko tylusis. Tūkstančiai liūdininkų pasirodė ir liūdijo prieš Jį; jie įkaltino Jį be įrodymo, be priežasties, net be protingos sąmonės; savo liūdimyje jie prieštaravo vienas kitam. O Jėzus tylėjo, lyg reikšdamas: „Aš neatsakau“. Jis turėjo teisingiausias priežastis kalbėti apie Jo Tėvo garbės plitimą, apie Jo mokslo užlaikymą, apie papiktinimo vengimą arba nuodėmės neapkaitimą. Jis tyli, nors ir prarastų Savo nuveikimų įšdavus; Jis tyli, nors kunigai įsako ir Pilotas verčia Jį kalbėti, o Erodas klausinėja Jo. O Jėzus visgi buvo tylusis. Jis nebūtų nusikaltęs, jei būtų kalbėjęs; Jo atsakymai būtų buvę labai paguodžiantai; Jo tylėjimas tūkstą kartų buvo geresnis.

Siela, kuri trokšta sekti Jėzų Kristų, Jo malonei padedant, apsaugo save prieš nekantrybę, pirmiausia per nuolankumą, nes tiki, kad nusipelno kentėti dar didesnių sielvartų; antra, ji pati trokšta kentėti, nes mano, kad per kentėjimą susimąžina visos nelaimės, jog jų neverta nė prisiminti; trečia, pagerbiant Dievo žodi; ir ketvirta baimę prarasti dvasiškai turta, nes paslėptas kryžius yra labai brangus dalykas.

Nekantrios sielos mano, kad galės būti suramintos, kuomet skundžiasi ir apsisako kitiems; taip elgdamosi, jos daro, kaip tas asmuo, kuris radęs aukso pilną maišą, išbarsto rasta turta, beeidamas keliu. Nors jos viešai ir neapsakinėtų, o visgi neiškenčia prasiatarti savo artimom kaimynėms. Priešingai, šventoji siela trokšta, kad slaptojo visa praeitų tarp jos Sužadotinio.

„Tačiau“, gali tarti, „aš kalbu vien apie savo nelaimės, kaip kad kalbėčiau apie kitų; ir vietoje išmetinėti, aš garbinu Dievą“, Labai gerai. O visgi, be įstatyma savės į tuštybės pagunda, pasitenkini, kad gausi pagarbą ir užuojautą, jei tuo būdu išreiški savo sielvartus ar nelaimės. Man atrodo, kad tuomi nyksta pati gėlė; daugiau nebėra paslapties, ir pagaliau pragaišta saldumas, pati geriausiaji dalis. Pats neišlieji kvėpalo, bet leidi išoruoti, ištuštėti.

Trokšti, kad pats būtum pasigalėtas, o žmonės neužjaučia tau, nes randa, kad esi nuobodus, arba mato, kad klysti. Atidengi savo paties silpnybę vietoje parodyti neteisybę tų, kurie apsinkino bei nuskriaudė tavę; taip elgiesi, kad jie neapkenčia tavęs. Svajoji, kad pats rasi paguodą savo skausmui, o priešingai, tavo rūstumas ir nerimas

pasidaugina. Bandymai įrodyti kitiems, kiek daug blogo mums padaryta, ir padidindami blogumus, įsitikiname, kad jie nebepakeliame. Kasdien matome atsitinkant pas žmones, kurie pradžioje pakenčiamai pakėlė savo nelaimės, o pradėdami apie jas kalbėti, taip įsikraščio, kad įpuolė į didžiausius sielvartus.

Ryžkimės įeiti į Dievo Sūnaus Širdį ir patirkime, kaip Jis atsinešė bei atsikreipė į Savo priešus. Ir rasime nepalyginamą gerumą ir malonumą, kurį Jėzus rodė Savo priešams.

1. Jėzaus visi priešai verčia Jį kentėti, o visgi Jo nesustabdo jiemis daryti teisybę. Jis mato, kad ką jie daro, tai daro iš nežinojimo, ir nors su tuomi rišasi pavydas, pasaulinė garbė, dėmesis, neapykanta, puikybė ir neteisybė, vis vien Jo Širdis, priplidyta saldumu, verčia žiūrėti į tai, kas sumažina nuodėmę, o nežvelgia į tai, kas padaugina nuodėmę. Mes turėtume turėti didesnę priežastį daryti tą patį, kuomet kiti užrūstina mus; Mes paprastai darome ir elgiamės kaip tik priešingai Jo paliktam pavyzdžiui. Mes padidiname mažmožius ir juos paverčiame į piktadarybes ir didžiausios neteisybės darbus, kuomet labai dažnai jie nėra nė paprasta kasdieninė nuodėmė. Mes džiaugiamės iš nelaimių tų, į kuriuos žiūrime kaip mūsų priešininkus, ir liūdime, kuomet gerai jiems sekasi. Kaip nuolankūs ir nuoširdūs turėtume būti, kuomet juntame kitų priepuolius ar nelaimės. Ir juoktis iš artimo jo nepavkime, kaip niekinga! Taip elgtis nedovanotina protingam tvariniui!

2. Jėzus ne vien kad daro teisybę Savo persekiotojams, bet Jis nuoširdžiai dar gailisi jų; Jis apgailėstauja jų neišmanymą ir tuos blogumus, kuriuos gali ant savęs užsi-traukti. Jis Savo Širdyje kalba: „Jei tu žinotum tuos dalykus, kurie yra tavo ramybei“. Jis Savo Paties kentėjimus palyginime laiko už nieką, kai taria: „Neverkite Manęs“. Mes turėtume atsiminti tuos, kurie tuo būdu užrūstina ar įžeidžia mus. Kokią gi skriauda jie gali man padaryti, jei aš esu kantrus?

3. Dėl jų Jis prisipildo meile. Jis turi meilinga pasigailėjimą dėl jų. Jis meldžiasi; Jis kenčia už juos, ir Jis jautriai kenčia. Jis trokšta juos išganyti, Ir Jis išgano juos nes Jo malda veltui neina. Ir jie buvo atversti, skelbiant Šv. Petru. „Kurį jūs nukryžiuojo-

te ir piktųjų rankos nužudė... Jūs nenorėjote Šventojo ir Teisingojo, bet troškote, kad jums būtų išlaisvintas piktadaris; bet jūs nužudėte gyvenimo Kūrėją". Kokia laimė būtų jei mes galėtume savo maldomis išgelbėti bent vieną iš mūsų priešų! Ir dar koks džiaugsmas ir laimė būtų Danguje! Ir kokis būtų jų didelis dėkingumas! Ir didelis džiaugsmas bus tuose, kurie savo draugų bus išgelbėti; tačiau, kaip didesnis džiaugsmas

bus tų, kurie savo išganymą apturėjo iš pusės tų, kuriuos patys persekiojo!

Todėl, mokinkitės iš Jėzaus, ne kaip sukurti pasaulį ir visus matomus daiktus, bet ką nors daugiau padaryti. Dieviška. Jėzaus širdis turi būti mūsų mokykla, jei norime atminti tą pamoką. Ir ją vykinkime, mokindamiesi ir patirdami jos veikimą, ir taikindamiesi iš vien suderinti mūsų širdis.

"Esu Pasiruošęs Verčiau Mirti, Bet Meluoti Negaliu"

TOLI jūros gilumoj vilnys supa vieną anglų laivą. Jis plaukia iš Liverpulio (Anglijos uosto) į Ameriką.

Bet štai tarp dėžių ir ryšulių laive atsirado pasislėpęs kažkoks devynerių metų vaikas. Jis čia vienas: be tėvo ir motinos, be brolio ar draugo. Jo nepažįsta nei vienas keleivis, nei jūrininkai. Jis apvilktas apdriskusiais rūbais, bet jo malonus, nekaltas veidelis žavi visus.

Kas jis per vienas? Iš kur jis? Kur jis keliauja? Jis tuoj buvo nuvestas pas laivo kapitoną. "Kaip tu čia įėjai? Ar slapta į mūsų laivą įslinkai?" paklausė kapitonas.

"Mano patėvis čia mane atvedė," tarė vaikas. "Jis man sakė, kad jis nenori daugiau manęs maitinti ir neduos pinigų kelionei į Halifakso miestą, kur gyvena mano teta. Jis man davė tik tetos adresą. Dabar aš noriu pas ją nuvažiuoti ir prašyti, kad priimtų pas save." Kapitonas vaiko žodžiais visai netikėjo. Jis manė, kad kuris nors jūrininkas jį slapta priėmė į laivą. Nuo dabar kapitonas leido visiems su juo žiauriai elgtis, pats kasdien klausinėjo vis apie jo kilmę. Bet veltui. Vaikas nieko naujo negalėjo pasakyti. Pagaliau kapitonas neteko kantrybės. Griebė piktai vaiką už sprando, pakratė ir suriko: "Jei per dešimt minučių nepasakysi tiesos, būsi ant laivo stiebo pakartas!" Vargšas vaikutis prieš rūstų kapitoną stovėjo vienas: niekas jo neužstojo, niekas jo negynė. Dabar čion susirinko keleiviai ir jūrininkai. Kapitonas rankoje laiko laikrodį. Vaikas stovi išblyškęs. Jo veide matyti širdgėla, akyse—ašarės. Bet jis

stovi drąsiai, nes jo sąžinė visai rami. Aštuonios minutės jau praėjo. "Turi dar dvi minutes gyventi," suriko kapitonas; "pasakyk tiesą, ir liksi gyvas."—"Ar jau galima melstis?" paklausė vaikas ir drąsiai pažūrėjo į virpančią iš pykčio kapitono veidą. Jis, neištaręs nė žodžio, linktelėjo galva. Vaikas tuoj atsiklaupė, susiėmė rankutes, pakėlė akis į dangų ir garsiai kalbėjo *Tėve mūsų, Sveika Marija*, ant galo pridėjo: "O Marija, geroji Motina, pasiimk savo vargšą vaikėlį pas save į dangų. Aš esu pasiryzęs mirti, bet neteisybės sakyti negaliu." Visų akys nukreiptos į klūpančią vaiką. Tuoj iš visų pusių pasigirdo garsus verksmas, nes daugelis tuo reginiu buvo labai sujudinti. Kapitonas irgi smarkiai susijaudino. Teisingam vaikui jis dabar parodė užuojautos ir iškėjo jo žodžiams.

Dabar kelionė našlaičiui buvo maloni: visi jį mylėjo ir juo rūpinosi. Sulietuvino A. R.

Nauja Meilė

*Kitą, kitą jau pasaulį
Pamylėjo širdružėlė,
Kur Šventybės šviečia Saulė —
Tyros laimės žydi gėlė.*

*Naują gėlę slėpiningą
Ji pajutus mūn' savyje,
Ir laiminga ir galvinga
Skrend' į Meilės Karaliją.*

Jubilijatas Kunigas Pranciškus M. Juras

Kun. A. T. (Samata)

(Pabaiga)

Pranciškus, kaip studentas, vyksta į Ameriką

Tuo tarpu gerų prietelių patartas, Pranciškus M. Juras, kaip studentas, į Amerikos Jungtines Valstybes atvyksta spalio mėnesį, 1912 metais. Čia jis daug prityrė vargų, bet gabiai mokinosi Šv. Karolio kolegijoje, Catenaville, Maryland, ir De Paul universitete, Chicago, Illinois.

1917 metais, Pranciškus įstojo į Kenrick seminariją, St. Louis, Mo. 1921 metais, Jo Eminencija Gulielmas kardinolas O'Connell jį priėmė į Bostono arkivyskupiją, ir dėl to klierikas Pranciškus turėjo persikelti į Šv. Jono seminariją, Brighton, Mass. O 1922 metais jis tapo vienu vienas išventintas į diakonus Šv. Kryžiaus katedroje, Dievo Kūno šventėje.

Diakonas Pranciškus M. Juras tapo į kunigus išventintas birželio 18 dieną, 1922 metais, Šv. Kryžiaus katedroje, Boston, Mass. Šventosios Kunigystės sakramentą jam suteikė Jo Eminencija Gulielmas kardinolas O'Connell, D.D. Ir birželio 25 dieną, kunigas Pranciškus M. Juras atnašavo savo Primičių Šv. Mišių auką Šv. Pranciškaus parapijos bažnyčioje, Lawrence, Mass, kur dabar eina gerojo ganytojo garbingas pareigas.

Jubilijato nuopelninga darbuotė

Po išventinimo, kun. Pranciškus M. Juras kurį laiką darbavosi, kaip vikaras, Šv. Pranciškaus parapijoje, Lawrence, Mass. Balandžio mėnesio pradžioje, 1927 metais, Jo Eminencija kardinolas O'Connell jį skyrė Šv. Juozapo parapijos klebonu, Lowell, Mass., kur pirmuose dviejuose metuose sunkiausiai dirbo, nes parapija buvo dvasiniai nusilpninta. Jis ją dvasiškai atgaivino ir pastatė tvirtais pagrindais. O gegužės 15 dieną, 1929 metais, kun. Pranciškus M. Juras tapo skirtas klebonu į dabartinę Šv. Pranciškaus parapiją, Lawrence, Mass. Čia irgi reikėjo naujam klebonui griebtis sunkaus darbo, kad įeiti į naują statomą bažnyčią. Jaunam darbščiam klebonui teko baigti dabartinės lietuvių parapijos puošnios bažnyčios vidaus įrengimas, kuris buvo pradėtas balandžio mėnesį, 1930 metais, ir baigtas tų pačių metų spalio 13 dieną, kurią įvyko naujos Šv. Pranciškaus bažnyčios iškilmingas pašventinimas. Kun.

Pranciškus M. Juras, būdamas nepaprastas ekonomistas, į trumpą laiką sukėlė kapitalą, kuriuo padengta puošnios bažnyčios įrengimo išlaidos. Ir šiandien lietuviai katalikai didžiuojasi turėdami naują ir gražią bažnyčią, ir gėrisi turėdami savo klebonu tokį garbingą kunigą, kokiuo yra gerb. kun. Pranciškus M. Juras.

Kun. Pranciškus M. Juras kur jis nebūtų buvęs, jis visur nenustojančiai organizavo katalikiškas draugijas tikslu visa atnaujinti Kristuje. Dėl to, jis šiandien taip aukštai yra iškilęs. Kuomet Šv. Pranciškaus parapija šventė 30 metų savo gyvavimo sukaktį 19-33 metais, lietuvių ir anglų spauda plačiai rašė apie tas iškilmes. Ir reikėjo stebėtis, kaip visa pavyzdinčiai tvarkėsi gerb. kun. klebono Pranciškaus M. Juro vadovybėje.

Čia tik pasiklausykime, kaip iškalbingai ir įspūdingai Jo. Mal. monsignoras M. L. Krušas anuomet spaudoje apibudino patį kleboną ir jo vadovaujamą parapiją sekančiais reikšmingais trumpais sakiniiais:

“Daug esu dalyvavęs panašiose iškilmėse, bet niekur tokio gražaus įspūdžio neišsinešiau. Darbštumas, nuoseklumas ir vienybė tarp žmonių ir klebono kun. Pr. Juro tiesiog stebėtina. Vienybė biznierių ir jų duosnumas tiesiog nustebino mane. Seneliai, fondatoriai ir palaikytojai per tuos ilgus metus nustebina ne tik savo ištverme parapijos darbe, bet ir dalyvavime pokylyje — iš jų linksmų veidų galima buvo išskaityti jų pilną pasitenkinimą.

“Kas ypatingai man puolė į akis, tai draugijų darbštumas ir jų puikus supratimas. Jos gali būti pavyzdžiu visoms seniausioms ir didžiausioms Amerikos net ir Lietuvos kolonijoms. Visų draugijų neišskaitliuojant, noriu pažymėti bent kelias: Vardo Jėzaus draugija virš šimtas vyrų kas mėnuo eina bendrai prie Šv. Komunijos. Tokioje, palyginamai menkoje kolonijoje, tai didelis ir puikus dalykas. Šv. Elžbietos draugija, mergaičių bei moterų, ne tik pasiėmusios šventosios varda, bet gyvenime bando ją pasekti ir prieš kiekvieną susirinkimą, t. y. kas mėnuo ateina į bažnyčią ir apturi Šv. Sakramento palaiminimą. Tas įdomu, kad josios pačios to prašė. Kita puiki jaunų mergaičių draugija, tai Sodalicija. Jos daug dirba bažnyčiai, puik-

kioje katalikiškoje dvasioje save auklėja ir yra įsitaisiusios puikų vasarnamį ant ežero kranto — Palangoj — parapijos parke. Jos lietuviais katalikais dirba ir gyvena.

“Motinų Arkibrolija — jaunų vedusių moterų bei motinų neseniai įsisteigusi, bet puikiai veikia, save lavinasi klebonui vadovaujant, kaip savo šeimas, vaikučius katalikiškoje lietuviškoje dvasioje auklėti. Tai nepaprastas dalykas, neapsakomai puikus, kitur panašios draugijos nesumatęs. Dieve, jas laimink!

“Reikėjo stebėtis, kaip įvairių draugijų, ne tik senųjų, bet ir jaunimo pirmininkai-ės puikiai, pavyzdinčiai išreiškė savo linkėjimus grynoje lietuviškoje kalboje. Be tų minėtų draugijų parapijoje randasi kelios pašalpinės, kur esti kitose didžiausiose lietuvių kolonijose ir visos ne tik gyvuoja, bet aktyviai veikia.

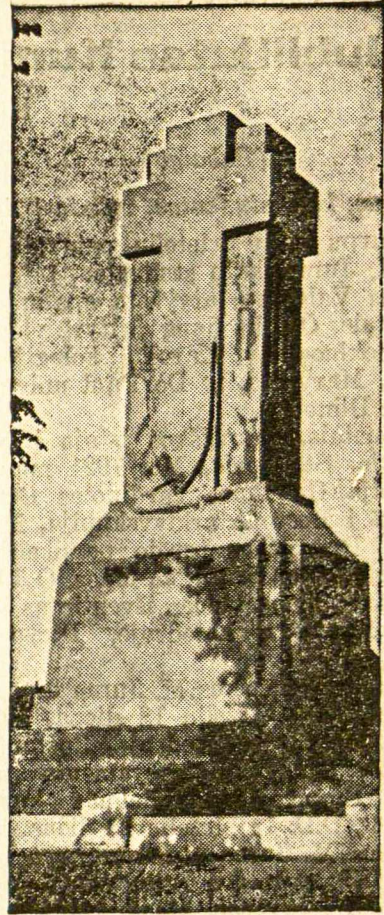
“Garbė Lawrenceo lietuviams katalikams. Garbė jų klebonui kun. Juru. Drąsiai galima pasakyti, jei ta vienybė ir darbštumas tęsis, kuris dabar yra tarp žmonių, draugijų ir klebono, ne tik kad gyvosite ir bujosite, bet su Dievo pagalba patrauksit visus paklydėlius. Kristaus žodžiai jūsų kolonijoje išsipildys nepollgo: bus “vienas Ganytojas ir viena avidė”, vienas lietuvis R. K. Bažnyčios klebonas ir viena parapija. — Dieve, jums padėk!”

Tokio aukšto asmens kaip Jo Malonybės monsignoro M. L. Krušo liūdiavimo žodžiai yra reikšmingi, ir jie garbingai kalba apie gerb. kun. kleb. Pranciškaus M. Juro kilnią asmenybę ir jo sielų ganytojavimo išganingą paseką.

Jubilijatas gabus ir veiklusis literatas

Gerb. kun. Pranciškus M. Juras į lietuvių spaudą pradėjo rašyti 1912 metais, kuriais, išvažiuodamas į Ameriką, parašė dialogą, vardu: “Kova Tamsos su Šviesa,” kurį Šiauliuose pasekmingai vaidino Šv. Juozapo draugija. Jubilijatas yra išvertęs ir parašęs keletą dramų. Beveik visos buvo kartotinais vaidinamos. Jis įvairiomis slapyvardėmis, kaip Bridų Pajuris, Bridų Pranelis, P.M.J., Pr. J-ras ir k. daug rašė į mūsų išėivijos laikraščius, būtent: “Moksleivį” (vėliau “Giedrą”), “Vytį”, “Draugą”, “Darbininką”, “Laivą”, “Moterų Dirvą”, “Ameriką”, “Forumą”, Studentų Žodį”, ir k.

Be to, Jubilijatas turi spaudai parengęs savo paskaitų daugybę įvairiomis temomis. Jis taip pat yra parašęs stambų veikalą: Šv.

Laisvės paminklas Lietuvoje.

Pranciškaus Idealas”, kurs netrukus pasirodys atskiroje knygoje. Jis irgi yra parašęs keletą šimtų pamokslų, kuriuos perrašinėja ir rengia spaudai. Jis rūpestingai triūšia kurti ir padauginti literatūrą lietuvių kalboje apie Šv. Pranciškų Asyžietį, ir duosniai remia Tėvus Pranciškonus Kretingoje, kaip ir kitas katalikiškas įstaigas ir organizacijas. Ir kas savaite galima skaityti jo pamokinančių raštų Amerikos lietuvių katalikų laikraščiuose.

1927 metais, būdamas Lietuvių Katalikų Darbininkų Sąjungos Ceitro Dvasios Vadas, gerb. kun. Pranciškus M. Juras per ištisus metus “Darbininko” skiltyse rašė ir redagavo “Dvasiškų Skaitymelių skyrių”. Vėliau tame pačiame laikraštyje rašė ir redagavo “Juros Priepilaukos skyrių.”

Gerb. Jubilijatas nuo seniai triūšia ir veikia beveik visose lietuvių katalikų organiza-

cijose ir įvairiose katalikiškosios kūrybos srityse. Jis nuo 1932 metų sekretoriauja Amerikos Lietuvių Kunigų Vienybei, ir yra jų mėnraščio "Forumo" administratorius.

Jubilijatas mini ir kitas atmintinas sukaktis

Šiais metais, kuomet gerb. Jubilijatui sueina jo kunigystės 15 metų garbinga sukaktis, lietuvių katalikų visuomenė gali pasidžiaugti dar sekančiomis gerb. kunigo kleb. Pranciškaus M. Juro atmintinomis sukaktimis, kurios sukanka, būtent:

25 metų sukaktis, kaip gerb. Jubilijatas uoliai darbuojasi visuomeniškoje dirvoje ir literatūros srityje;

20 metų sukaktis nuo įstojimo į seminariją; ir 10 metų klebonavimo sukaktis.

Anglų veikale: "The Story of Essex County", Vol. III, p. 496, yra gana plačiai apibudintas gerb. Jubilijato darbingas ir nuopelningas gyvenimas.

Atsisveikinimo Žodis

Kaip matome, gerb. Jubilijatas yra be galo darbštus ir energingas vyras, ir yra daug nuveikęs, ir vis dar neliauja darbuotis ir kurti. Netolimoje ateityje ne vien mūsų išivija, bet ir Letuva, galė džiaugtis jo didingais nuveikimais.

Labai gaila, kad dėl laiko stokos negalėjau plačiau aprašyti gerb. Jubilijato skaitlingus nuopelnus. O aprašymui yra gausios medžiagos. Kad ir jo vadovaujamoje parapijoje įvykstantis A.L.R.K. Federacijos kongresas gali duoti gerb. Jubilijato rūpestingo atsidaavimo ir pasiaukojimo nuopelnų, nes prie to kongreso jis rūpestingai ruošiasi. Ir tas kongresas bus istoriškas ir svarbus tuomi, kad jame dalyvauja Jo Ekscelencija vyskupas Mečislovas Reinys, atvykęs iš Lietuvos.

Tačiau, kas visų svarbiausia! Gerb. Jubilijatas yra ne vien Lietuvos garbingas ir brangus sūnus, bet ir kunigas amžinai! Jis, kaip ir Jo Mokytojas, savo žmonių skausmus deda į taurę ir aukoja Amžinajam Tėvui kaip atlyginimą už savo žmonių trūkumus. Jo žmonės į jo ausį išlieja tas savo paslaptis, kurių nedrįsta atidengti savo artimiausiems prieteliams, o jam prisipažįsta savo skausmą, griaužimą ir nuodėmes, kurios slėgia jų pačių gyvybę; ir po prisipažinimo, jis juos pripildo kvepiančia aroma malonės, ir balsamo, ir suraminimo bei paguodos, ir atleidimo ir dovanojimo maloningais žodžiais juos atleidžia, kad eitų ramybėje ir daugiau nebe nusidėtų. Jis nuo savo žmonių pečių nuima sunkiąją našta, ir atnaujintus nekaltybe ir

palaimintu džiaugsmu atgal gražina į gyvenimą.

Todėl, gerb. Jubilijate ir Kunige, sveikas dar ilgai gyvenk ir išganingai darbuokis! Nes Tavo žmonės reikalauja Tavęs! Ir Gerasis Dievas nori, kad Tu uoliai darbuotumės Jo Karalystės skubesniam atėjimui! O kada turėsi skirtis su mumis, visais, žinok, kad Tavęs laukia Danguje garbingasai vainikas, būtent, gausus užmokesnis už Tavo atsidavimą ir pasiaukojimą Dievo protingiems čia, žemėje-

Tat, Su Dievu, ir iš širdies gilumos, Tau, gerb. Jubilijate ir Kunige, linkiu dar daug gražių ir nuopelningų metelių triūsti ir darbuotis Kristaus vinyne Dievo garbei ir mūsų brolių lietuvių dvasiškai naudai!

KAIP GRAŽINTI RAMYBĘ?

POETAS KLEMENSAS BRENTANO jau tėsi baisiai neramus ir nelamingas. Juo labiau atjautė savo dvasios skurdą. Nieko nepadėjo nė širdies atvėrimas ištikimiesiems draugams: nesusilaukdavo jokio suraminimo ir palinksmavimo. Jaunas poetas pažvelgęs į savo prabėgusias dienas dar labiau nusimindavo.

1816 m. Klemensas Berlyne buvo pakviestas į gausingą puotą. Čia jis susipažino su jauna pamaldžia protestante, garsia rašytoja Luiza Hensel, kuri uoliai perėjo katalikų Bažnyčion.

Kukli-mergaitė gretai įgijo poeto pasitikėjimą, ir šis jai atvėrė visus savo širdies skausmus. Bet Luiza jam rimtai atsakė: "O ką tau padės, kad tu visa tai išpasakosi jaunaj mergaitei? Juk tu esi katalikas. O koki laimingi katalikai, kad jie turi išpažinties sakramentą! Eik ir tu pas nuodėmklaušį ir jam išliek savo širdies skausmą, o ne man." Klemensas Brentano susiėmė galvą, iš jo akių pasipylė ašaros ir, visiems gir-dint, sušuko: "Taip man pasakė protestantų kunigo duktė!" Jis nusigrėžė į tamsą ir dar labiau pradėjo verksti.

Kaip baisiai pažemino jauną ir garsų poetą jaunos mergelės žodžiai, kad savo vidaus skurdą ir skausmą reikia išpažinti ne jaunaj mergaitei ir ne salione, bet kunigui ir bažnyčioje.

Tačiau tas pažeminimas rašytojui išėjo į sveikatą. Ilgai jis kovojo pats su savimi, ilgai ieškojo ramybės.

"Eikite išpažinties," nuolat Klemensui

primindavo Luiza, kai tik susitikdavo. Pagaliau, jis paklausė ir pasiryžo atlikti viso gyvenimo išpažintį. Mieste susiieškojo pamaldų kunigą ir pradėjo ruoštis. Jo širdis tirpo kaip ledas, pučiant šiltam pavasario vėjui.

Išmušė valanda: išpažintis atlikta, o kunigas, apsikabinęs Brentano pabučiavo. Kitą dieną Brentano priėmė šv. Komuniją. Jis verkė kaip mažas vaikas, nes pasijuto net

per daug laimingas: jis rado savo motiną, tikrąją Bažnyčią, kurią buvo pametęs; jis rado Dievą ir savo širdies ramybę.

— Tu esi katalikas! O koks tu laimingas, kad gali prieit išpažinties, kokia ryški tiesa! Laimingi mes, katalikai, kad turime išpažintį. Tai lengviausias ir paprasčiausias būdas susitaikyti su Dievu, atgauti tikrąją širdies ramybę. Gera išpažintis atidaro dangaus vartus ir uždavo pragaro duris. *K. Z-kas*

Parašė Kun. Daktaras John A. O'Brien

Vertė Brolis Pranas Aukštakalmis, M.I.C.

Kodėl Meldžiamės Už Mirusius?

“Kodėl katalikai meldžiasi už numirusius?” Tai yra klausimas, kuri nekatalikai labai dažnai iškelia. Paprotys melstis už numirusius yra paremtas mokslu apie Skaistyklą. Šešiolikto šimtmečio reformatoriai paneigė skaistyklos tiesą. Dabar, tarp tų reformatorių pasekėjų ši tiesa beveik jau nežinoma. Aišku, tad, kodėl jie negali suprasti to papročio, būtent: meldimosi už numirusių vėles.

Šią pamaldumą Bažnyčia mums primena įvesdama Vėlinių Dieną (Lapkr. 2-ą dieną). Toj dienoj Ji leidžia kunigams laikyti trejas Mišias už numirusių vėles. Toliau, Ji paskiria Lapkričio mėnesiui ypatingą intenciją — melstis už vėles mirusių. Taigi, žiūrėkime patys ir pasikvieskime mūsų nekatalikus draugus pasižiūrėti, koku pagrindu šitas pamaldumas pamatuotas.

Šventas Raštas mus ragina netik, kad melstumės vieni už kitus ir prašytume užtarimo Šventųjų ir Angelų, bet taip pat ragina mus melstis ir už vėles mūsų mirusių gimiinių ir pažįstamų. Makabėjų antroje knygoje randame aprašyta, kad Judas nugalėjęs Gorgijū, atėjo su savo kareiviais palaidoti žydus, kurie krito kovoje.

“Sušaukęs susirinkimą, jis nusiuntė dvyliką drakmų sidabro į Jeruzalę, kad būtų atnašauta auka už žuvusių nuodėmės”. Jis neskaitė jų nuodėmės didelėmis: “nes jis manė, kad tie kurie užmigo su dievotumu turėjo daug malonių jų belaukiančių. Taigi, yra šventas ir sveikas dalykas melstis už numirusius, kad jie būtų paliuosuoti nuo savo nuodėmių”.

Bet, kadangi nekatalikai nepriima Makabėjų knygų kaipo Šventosios Dvasios įkvėptų, tai turi jas priimti bent kaipo tikrus istoriškus užrašus, kurie liūdią koks buvo žydų tikėjimas šimtmečiais prieš Kristų. Tačiau, šitos knygos remiasi tuo pačiu autoritetu kuriuo remiasi Izaijo ir Šv. Jono knygos; kuriuo remiasi visas Šventas Raštas — neklaidingai mokačiu Bažnyčios autoritetu, kurs mokina, kad visos Švento Rašto knygos yra Šventosios Dvasios įkvėptos.

Mūsų Išganytojas kalba apie nuodėmių atleidimą “aname pasaulyje”. (Mat., 12-32) kuriais žodžiais, pagal Šv. Augustina ir Šv. Gregorijū Didįjį, išreiškiamą Skaistykla. Savo laiške Korintiečiams Šventas Paulius rašo:

“Viešpaties dieną tai išaiškina, nes ji apreiškė ugnimi, ir koks yra kiekvieno darbas, ugnis ištirs. Jei kieno darbas, kuri jis antstatė, išliks, tas gaus užmokesnį. Jei kieno darbas sudegs, tas turės nuostolio; bet pats bus išganytas, tačiau taip kaip ugnimi.” (I. Kor. 3., 13-15). Šiais žodžiais, Šventas Paulius mums pasako, kad tokio žmogaus siela galutinai bus išgelbėta, tačiau, ji kuriam laikui turės kentėti Skaistykloje.

Ta pati mintis yra vienbalsiai pareikšta pirmųjų Bažnyčios Tėvų. Sekančiais šimtmečiais padavimas ją paantrino. Tą mintis į mus kalba iš kankinių kapų ir katambų, kur guli pirmųjų krikščionių ir kankinių kaulai. Jei teks skaitytojui kada lankytis švento Kalisto katakumbose, tai galės matyti daugelį iškaltų uoloje žodžių, kurie išreiškia mirštančių krikščionių mintis: “Savo

maldose atsimink mus, kurie prieš tave nuėjome". "Toki užrašai", rašo Pralotas Barnes, "randami ant daugelio pirmaisiais amžiais gyvenusių krikščionių kapų".

Šitas apaštališkas paprotys, melstis už mirusius, yra dažnai minimas Rytų ir Vakarų Bažnyčios Tėvų raštuose. Tertulijonas dvėjose vietose kalba apie metinių mirties sukaktuvių Mišias.

"Vieną dieną per metus yra atnašaujamos aukos už mirusius; taip kaip už juos gyvus, jų gimimo sukaktuvėse." (De Cor. Mil., 3). "Tikinti našlė meldžiasi už savo vyro sielą ir prašo jam laikiną atilsį bei dalyvavimą pirmame prisikėlime ir aukoja maldas jo mirties sukaktuvių dienoje." (De Monag., 10).

Šventasis Ambrozijus sakydamas pamokslą per Imperatoriaus Teodozijaus laidotuves, šiaip kalbėjo: "Duok tobulą atilsį tavo tarnui Teodozijui, tą atilsį, kurį tu parengi Tavo šventiesiems. Aš jį mylėjau ir todėl aš seksiu jį į gyvųjų pasaulį ir aš jo neapleisiu iki kol savo ašaromis ir maldomis aš jo ne privesiu prie tos vietos, į kurią jo nuopelnai šaukia, prie Viešpaties Kalno." (De Obitu. Theod., 23-37).

Kitas labai jaudinąs įvykis iš Bažnyčios Tėvų raštų šia tema, mus pasiekia per Šv. Augustiną. Šv. Augustinas gyveno pradžioje penktojo šimtmečio. Šis mokytas vyskupas sako, kad jo mirštantį motina štai kokią paskutinį prašymą padariusi: "Šį kūną paguldyk bet kur; tegul juo rūpinimasis niekaip netrukdo. Šio vieno tave meldžiu, kad nepamirštum manęs prie Viešpaties altoriaus, nežiūrint kur būtumei." To prašymo atminimas davė pradžią šiai karštai maldai:

"Todėl aš, o Viešpatie, iš širdies, dabar Tave meldžiu už mano motinos nuodėmes. Išklausk mane per tų žaizdų vaistus, kurias tu įgijai kybodamas ant kryžiaus... Duok jai ilsėtis ramybėje kartu su savo vyru... Ir įkvėpk, mano Viešpatie, Tavo tarnams, mano broliams, kuriems aš visa širdimi, balsu ir plunksna tarnauju, kad kiek kartų skaitys šiuos žodžius, atsimintų prie Tavo Altoriaus, Moniką, Tavo tarnaitę." (Išpažint. knyg. 9).

Čia Šv. Augustinas pareiškė visuotiną pirmųjų krikščionių tikėjimą į maldą už mirusius ir taip pat pareiškė tikėjimą į Skais-

tyklos buvimą.

Aukoti maldas ir atnašauti aukas už sielas mirusių giminių ir draugų buvo paprastas paprotys tarp senovės žydų ir nepaisant jų kelionių ir klaidžiojimų ligi šiai dienai, tas paprotys užsiliko. Keletą metų atgal autorii teko progos matyti didelius skaičius žydų raudojančių ir besimeldžiančių už mirusius Jeruzalėje. Viena maldaknygių, kurias žydai čia Amerikoje vartoja, turi savyje sekančią maldą laidotuvėms.

"Miręs brolau! Lai tu randi atdarus Dangaus vartus, lai matai ramybės miestą ir namus, lai sutinki tarnaujančius angelus linksmi skubančius prie tavęs. Lai Aukštasis kunigas tave priima. Eik tu lig galo, ilsėkis ramybėje ir kelkis vėl gyventi. Lai atilsis prirengtas dangiškoje buveinėje, būva laimė, butis ir atilsis sielai (kuria Viešpaties Dvasia tenulydi į Rojų) mūsų mirusio brolio, kuris apledo šį pasaulį pagal Viešpaties Dievo valią. Lai karalių Karalius, per savo neišsemiamą galeistingumą, pridengia jį savo sparnų ūksmėje. Lai Jis prikelia jį jo dienų pabaigoje ir duoda jam gerti iš Savo malonių šaltinio."

Kunigas B. L. Conway, C.S.P. štai kaip išsireiškia: "Iš tiesų, labai keista, kad reformatoriai prašalina tiek daug liūdijimų už Skaistyklos buvimą iš Šventojo Rašto ir iš Tradicijos. Tačiau, ta tiesa yra taip surišta su Evangelijos pareikštomis tiesomis, kad vienos nepripažinimas priveda prie daugelio kitų nepripažinimų. Luterio neteisingas pareiškimas, kad vien tikėjimas yra užtektinas išganymui, privedė jį nepripažinti skirtumo tarp mirtinos ir atleistinos nuodėmės, gerų darbų reikalingumo, laikinos hausmės būtinumo, atlaidų veiklingumo ir maldų už mirusius naudingumo." (The Question Box No. 395).

Nors žodžio "Skaistykla" nėra Šventame Rašte, bet tiesa, kuria tas žodis reiškia, randasi Senojo ir Naujojo Įstatymo knygoose ir Bažnyčios Tėvų raštuose. Kadangi visi pirmieji krikščionys tikėjo į maldą už mirusius, taigi visi ir tikėjo į Skaistyklos buvimą. Nes be Skaistyklos, maldos už mirusius būtų be prasmės.

Tačiau neatsižvelgiant į tai, ką Šventasis Raštas ir Šventasis Padavimas mums aiškiai rodo, pats protas reikalautų ir privestų

Saulės Draugijos rūmai. — Kaune ant Žaliojo Kalno yra pastatydinti iš amerikiečių surinktų aukų Saulės Draugijos rūmai. Šiuose rūmuose dabar yra iš Amerikos atvažiavusių vienuolių kazimieriečių mergaičių gimnazija ir bendrabutis.

prie tokios tarp dangaus ir pragaro vietos buvimo. Kadangi „niekas suteptas negali įeiti į dangų,“ todėl siela, kuri apleidžia šį pasaulį atleistiną nuodėme susitepus, arba laikinos bausmės dar neišpildžius, negali įžengti į dangų. Bet ji nėra taip baisiai prasikaltus, kad pelnytų amžiną pragaro bausmę; bausmę, kuri būtų žymiai didesnė už kaltę. O yra labai galimas daiktas, kad daugelis žmonių miršta atleistinomis nuodėmėmis susitepe. Jie nėra verti tuojau žengti į dangų, tačiau, kita vertus, nebūtų teisinga nugrumsti juos į pragarą. Taip mūsų protas rodo. Ta vieta, kurios mūsų protas taip reikalauja, yra Skaistykla, kur tų sielų sutepimai nuvalomi ir sielos prirengiamos įžengimui į neapsakomas dangaus linksmes jūjų Sutvėrėjo ir Viešpaties aki-vaizdoje.

Įprotys melstis už mirusius ne vien dariniai sutinka su Šventuoju Raštu, bet yra iššaukiamas iš mūsų prigimties jausmų. Mokslas apie Šventųjų Bendravimą pabrėžia socialinį ir dvasinį žmonių tvirtumą nurodydamas kaip mes galime pagelbėti vienas ki-

tam kokiame nors reikale. Ši tiesa apie Šventųjų Bendravimą taip gi padeda mums nugalėti pačios mirties baimę. Reformatoriai — nepripažindami šios tiesos, netik iškreipia Šventąjį Raštą ir Padavimą, bet sulaukė ir primušė mūsų prigimties jausmus ir širdies norus. Jie nutraukė tuos jautrius ir šventus ryšius, kurie suriša dangų ir žemę, *nutraukė ryšius, kurie suriša sielą, dar kūne esančią, su siela paliausuota nuo to kūno.*

Jei man galima melstis už mano brolių, kada jis dar gyvas, kodėl turėtų būti negalima melstis už jį kada jis įžengia į amžinybę? Juk mirtis ar ne vien tik kūną paliečia, o sielos visai neužgauna? Taigi, ar ne mano brolis vis gyvena ir atsimena ir myli mane? Todėl, dėl kokios žemiškos priežasties aš turėčiau liautis atsiminti jį mano maldose ir parodyti jam mano meilę ne ašarų tvainais, bet galingesne priemone, tai yra kreipimuisi prašymais į Dievą, mielaširdystės ir gailėstingumo šaltinį? Ar galime rasti krikščionį, kuris stovėdamas prie duobės, į kuria leidžia mylimą asmenį, nekeltų į dan-

gų ašarotų akių ir nešauktų: „Dieve, pasigailėk mano mylimojo sielos!“

Nepaisant to, kad protestonų tikėjimas tyli apie maldų už mirusius veiklingumą, tačiau kiekvienas klauso širdies balso ir pagal tą balsą veikia. Iš užčiauptų lavono lūpų jis girdi vėl tą patį prašymą, kurį Jobas savo nelaimėje ištare: „Pasigailėkite manęs, pasigailėkite manęs, nors jūs, mano prieteliai, nes Viešpaties ranka palietė mane.“ Kad toks prašymas nebūna neišklaustas yra liūdijimas, kad žnogaus širdis neleidžia nusištatymui prieš tikėjimą atplėsti ją nuo meilės ir atjautimo jausmų. Apie tas sielas, kurios peržengė amžinybės slenkstį ir kurios iš Skaistyklos prašo mūsų maldų, mes galime tikrai sakyti: „Jos peržengė mūsų palytėjimo ir matymo ribas, bet ačiū Dievui, neperžengė mūsų meilės ir maldų ribas.“

Kardinolas Gibbons, kuris ilgus metus dirbęs apaštalavimo darbą, savo raštuose mini šekantį įvykį, kuris labai gražiai tai atvaizduoja.

„Man teko matyti prie mirštančio protestonų ministerio lovos, jo prisirišusią dukterį, kuri savęs nesigailėdama jam rūpestingai tarnavo. Daug dienų ir nakčių praleido prie ligonio lovos, tai pavilgydama išdžiūvusias lūpas, tai bandydama sumažinti ir palengvinti karščio kančias. Kiekvienas ligos pakilimas ar atslūgimas joje atsiliepdavo ar didesniu susirūpinimu ar linksmumu ir džiaugsmu. Šitą visą darė iš meilės tėvui. Jos tėvas mirė ir buvo palaidotas. Mergaitė, nors nebuvo katalikė, tačiau, stovėdama prie duobės, ji sutraukė tuos pančius, kuriais jos tikyba buvo širdį suvaržius, ir pergalejus juos ji sušuko: „Viešpatie, pasigailėk jo sielos.“ Tai buvo prigimties ir tikėjimo balsas.“

Jonas L. Stoddard, ieškodamas tikro tikėjimo ir klaidžiodamas netikrumo miglose gavo laišką nuo draugo kataliko, kuris atkreipė jo dėmesį į gražų ir sumaningą katalikišką Bažnyčios mokslą apie Skaistyklą. Apie tą laišką, kuris buvo taip apsviečias ir naudingas, štai kaip Jonas Stoddard kalba:

„Vargiai, galime rasti senovėje tikybinę sistemą, kurioje nebūtų rasta panaši tiesa, (tai yra, panasi mokslui apie Skaistyklą)... Šešiolikto šimtmečio reformatoriai buvo pirmutiniai atmesti šią Bažnyčios tiesą. Kada

jie nepripažino Mišių šventumo ir daug kitų sakramentalinių katalikybės žymių, tai kartu nepripažino ir tiesos apie Skaistyklą. Jei mirusių sielos tuojau nužengia į kokią amžiną buveinę, iš kurios niekas negali išsiliuosuoti, ir kurios mūsų užtarymu veiklingumas nepasiekia, tai tada veltui būtų visos mūsų maldos 'amžina atilsiai' ir kitos panašios pratybos. Bet priešingai, jei mes tikime į Šventųjų Bendravimą (tai yra, į trilypės Bažnyčios susibendravimą (karaujančios čia žemėje, kenčiančios skaistykloje, triumfujančios danguje) tai tada mes čia žemėje galime veikti ir būti paveikiami tų sielų, kurios jau peržengė amžinybės slenkstį. Mažai apleidžia šį gyvenimą tokios sielos, kurių skaitumas ir malonės pelnytų jms teisę į dangų įžengti. Dar mažiau, turime vilties, yra tokių, kurioms uždrausta įžengti į Skaistyklą. Aš negaliu suprasti, kaip protestonai gali netikėti į Skaistyklos buvimą. Nėra nieko keisto, kad jų atmetimas tiesos apie Skaistyklą privedė juos prie to, kad daugelis nenori tikėti į pragaro buvimą, nes jei vien tik pragaro buvimą pripažinsime, o Skaistyklos ne, tai tikrai baisu. Žinome, kad visos katalikiškos tiesos viena kita remiasi: jei viena stovi — visos stovi, viena griūva — visos griūva. Negalima iš skliauto išimti vidurinį akmenį ir norėti, kad skliautas nesugriūtų. Skaistyklos tiesa yra viena gražiausių ir žmoniškiausių tiesų. Kaip daug motinų, kurioms širdis skaidėjo, buvo nuramintos ta mintimi, kad ir mirusiam sūnui palaidūnui yra vilties.“

Po savo atsivertimo, p-naš Stoddard parašė knygą apie savo tikybinius klaidžiojimus ir joje jis išdėsto šią tiesą, kuri taip žymiai jį paveikė.

„Katalikiškos Bažnyčios mokslas apie Skaistyklą mokina, kad yra tokia vieta kurioje sielos kenčia laikinai, ligi gali būti įleistos į dangišką linksmybės, nes tos sielos turi būti apvalytos nuo atleistinų nuodėmių, silpnybių ir prasikaltimų sutepimo, arba dar turi išpildyti laikinas bausmes už mirtinių nuodėmių pildymą, kurios lig šiol nebuvo išpildytos, nors amžina bausmė, kurią šie nusikaltimai užtraukė, buvo atleista ir prašalinta per Kristaus kančias. Prie to, Bažnyčia sako, kad per mūsų maldas ir per Mišių auką mes dar galime pagelbėti

šioms sieloms per Kristaus nuopelnus. Taip mokina Bažnyčia apie Skaistykla. Mums nėra tikėjimo dalykas ar Skaistykloje ugnimi kenčia ar koku kitu būdu Paprastai spėjama, kad sielos Skaistykloje kenčia dvasinę kančią, nes jos labai atjaučia (kaip niekad neatjautė būdamos ant žemės) tobulą linksmybę, kurioje jos per kiek laiko negalės dalyvauti, ir taip pat jos supranta biauromą nuodėmių, kuriomis jos prasikalto Dangiskam Tėvui ir Išganytojui." (Stoddard, *Rebuilding a Lost Faith*, p. 156).

Man teko susitikti ir susipažinti su daugeliu protestonų, kurie, nors savo tikėjime neturi mokslo apie Skaistykla, pripažįsta, kad jie dažnai meldžiasi už mirusius brangius asmenis. Atsimenu vieną labai pamaldžią protestonę, kuri sakėsi, kad kiekvieną dieną meldžiasi už sūnų, kuris buvo užmuštas. Nors ji niekad nebuvo skaičius Šv. Augustino veikalų ir greičiausiai niekad nebuvo girdėjusi jo vardo, vistiek iš neužgesinamo širdies ilgėsio ir nepanaikinamo prigimties jausmo, ji žinojo ką Šv. Augustinas mokino, kad "yra tokių, kurie apleido šį pa-

saulį, ir kurie nėra toki blogi, kad būtų neverti pasigailejimo, tačiau nei neužtekinai geri, kad pelnytų linksmybes." (De Civi. Dei., 21—24).

Nuolat augančiu skaičiumi mūsų paklydusieji broliai pripažįsta protingumą ir tikrumą Kristaus mokslo apie Skaistykla. Mallock pažymi: "Šis mokslas greitai pradeda būti pripažintas kaipo vienintelis mokslas, kuris gali sutaikinti tikėjimą į ateinančias bausmes ar laimes su nuomonėmis, kurias mes vadiname teisingomis ir protingomis. Todėl, šis mokslas nėra nereikalingas išradimas, bet matyt, kad yra vien tai ko protas ir moralybė reikalauja; ir tikėjimas į šį mokslą yra ne tik protinis pripažinimas, bet kartu ir moralinė darybė.

Trumpai, mokslas apie Skaistykla atsako proto reikalavimui, susiderina su prigimties jausmais, ir turi tikrą Kristaus ir apaštalų mokslo atspindį. Ši tiesa yra viena iš raminančiausių ir gražiausių iš visų Katalikiškos Bažnyčios tiesų.

A. M. D. G.

AUKOS MARIJONŲ SEMIN. KOPLYČIAI

SEMINARIJOS VADOVYBĖ NUOŠIRDŽIAI DĖKOJA SAVO VISIEMS GERADARIAMS

ILLINOIS

CHICAGO:

Vyskupas William D. O'Brien — \$200.00; Kun. Jurgis Paškauskas \$10.00; J. B. Naujokai \$25.00; Antanas Mankus \$10.00; Jonas Krotkus \$5.00; Antanas Salčius \$5.00 Po \$5.00 — P. Jančauskaitė, A. Kalašinskaitė, Selma Kavaliauskienė, T. Atrōskienė.

Per Oną Bruožiene: — Ona Bruožiene \$2.50; I. Gumaliauskienė \$1.50, Genovaitė Gumaliauskas \$1.50, Vladislovas Bruožis \$1.00, Richard Bruožis \$1.00. Po 50c — Ieva Gumaliauskas, Norbertas Bruo-

žis, Marijona Bruožis, Andriejus Bruožis, Vladislovas Bruožis, Marijona Bruožis, Joanna Bruožiene, Magdalena Gumaliauskienė, Benediktas Naviškis \$2.00, Bernardas Seskevičius \$1.00, Ann Ivins \$1.00, Ona Meistiniok \$1.00, V. Gečienė 50c, S. L. R. K. A. 160 kp. (Brighton Park) \$2.00, J. V. Zalpiiai \$10.00. Petronėlė Litvinienė \$5.00, A. Budris \$10.00; Juozas ir Anastazija Kilai \$175.00; Moterų Sąjungos 21 kuopa \$5.00, J. ir V. Kaminskis \$10.00, B. Kaminskis \$5.00, L. ir V. Jusevičiai \$5.00, A. Jonaitis \$5.00,

Šv. Barbaros draugija (Marquette Park) \$5.00, Ant. Šadbaras \$5.00, Theod. Shadbaras \$5.00, K. ir L. Novozelskai \$5.00, M. Janušauskienė \$10.00, A. Ukrai \$5.00, Abromaičiai \$5.00, Dargelai \$5.00, Ona Prosevičius \$5.00, L. Petrauskas \$1.00, Juozas Valionis \$1.00, G. Cinikaitė \$1.00, M. Petrauskaitė \$1.00, B. Kavaliauskienė \$7.00, A. Drekon \$5.00, A. E. Balčiūnas \$1.00.

Per J. Šliogerį — Po \$1.00 — A. Juozelis ir A. Kirkelis. Po 50c — V. Žemaitis, V. Sargelis. Ver. Piepukienė iš Racine \$2.00; Magdalena Rin-

kevičiūtė iš Hinsdale \$5.00, Uršulė Šiaulienė iš Waukegan, \$5.00, Juozas Slavinskas iš Buckmeyer \$5.00, A. C. iš Uršulė Gudjonienė \$5.00, Ona Ciparis \$6.00, Antanas Pocius \$5.00, Druktenių šeima \$5.00, Mar. ir Alek. Blančiūnai \$5, Rikus Stočkus \$10.00, Kotrina rozaitė \$10.00, Wm. Jančius \$10.00, Ieva Šapalienė \$5.00, Šeškauskai \$10.00, Šv. Mykolo draugija \$5.00, Adelė MaPana \$5.00, F. Wargon iš Westville \$5.00, Viktorija Kasperienė iš Taylorville \$2.00, Antanas Kairys iš Rockford \$5.00, Ona Balčaitienė iš Rockford \$5.00, Morta Šimkūnas iš Bulpitt \$5.00.

CICERO:

Švč. Motinos Sopulingos drstė — \$5.00; Šv. Vardo draugija \$5.00; Emilija Bladikas \$5.00, M. M. \$10.00, A. Galinskienė \$5.00.

Per Elena Tamašauskienę: — Elena Tamašauskienė \$1.25, Ona Kazlauskienė \$1.00, O. B. \$1.00. Po 50c — Kazakevičius, S. Kazakevičius, S. Jenavičius, Berkauskienė, Levickai, Wilimai. Trys asmenys po 25c.

Per Ievą Brownienę: — Ieva Brownienė \$10.00. Po \$5.00 — E. Brazauskienė, K. Lekeatas. Po \$1.00 — Ona Lipniskienė, J. Karpus, A. Alexander, B. Petrikas, Adolph Alexander.

Per O. Milašauskienę: Po \$1.00 — Ona Anglickas, C. M., Petras Bložis, J. Kasmau-

skas, J. J. Krusza, Stanley Limkūnas, J. A. Krusza. Jonas Anglickas 95c. Po 50c — J. Anglickas, J. Balsis, V. Vaišvilienė. 8 asmenys po 25c ir mažiau.

M. A. iš Oglesby — \$250.00.

INDIANA

GARY. -- **Per Antaniną Nenienę:** — Antanina Nenienė \$3.00. Po \$2.00 — S. Petraitis, Rutelionienė. Po \$1.00 — Kaz. Nakutis, M. Yuris, F. S. Superczyński, A. Tirilis \$3.00.

MASSACHUSETTS

Matas Norbutas iš Cambridge — \$25.00; Paulina Vajagienė iš Dorchester \$5.00; Ona Lengevičienė iš Dorchester \$10.00; Jančiai iš Lawrence \$10.00; Jodkai iš Lawrence \$11.50; N. N. iš Malboro \$1.00.

WORCESTER:

Po \$10.00 — Jonas Grigas, Pranas Pranckevičius, Jonas Naujokaitis, Simonas Linauskas. Po \$5.00 — Vladas Rimša, Paulius Butkevičius, Marė Stašytė, Ona Ridikienė, B. Ramanauskas.

Per Vincentą Andriuškiene: — Aleks. ir Vincenta Andriuška \$5.00; M. Andriūška \$2. Po \$1.00 — Petronė Talakauskienė, Bunzienė, J. Katinienė, Gudzevičienė, Masilioniūtė, F. Kondrotavičienė, Rugienis, P. L., W. Smith, Dr. Zekus, N. Grabauskienė, E. Baltramaitienė, E. R., M. Urmonienė, E. Nevulienė, P. Nemurienė. Po 50c — Kuliūnie-

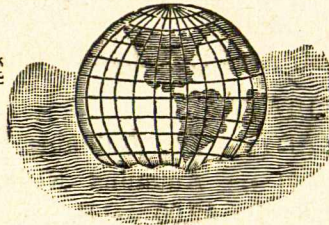
nė, Metrikienė, Mačiuliūtė, Grabauskienė, Kazlauskienė, Aleksandravičienė, Galaičienė, Virbickienė, Daučiūnienė, Savickienė, S. Bagurskienė, Peirauskienė, Šukienė, Tuleikienė, Ališauskienė, Dusevičienė, J. Smith, M. S., Pupkienė, Yerusevičienė, Kazlauskienė, N. N., Sidlauskas Jr., Šimkienė, A. Jankienė, Kazalaitienė ir Zmiejauskienė 45c.

Per Silvestrą Augūną: Po \$5.00 — Klierikas Juozas Augūnas, S. ir E. Augūnai ir E. Valuskienė. Po \$1.00 — Amilija Jogas, Ona Kanebratales, Elena Ališauskas, P. Nemurienė, Grimavičienė, M. Valankevičienė, Julė Laugalienė, J. Griškiūtė, U. Urbonavičienė, B. R. Sarapas, B. Sarakas, K. A. Vaitkevičius, B. Uzdavinytė, O. Steponavičius, M. Grabauskienė. Po 50c — M. Švenčionienė, A. Mikėnas, I. Curean, Mrs. Antoinette, Sveikienė, Abramavičienė, S. Bernotas, J. Tamašauskienė, U. Lukošūnienė, A. Česniukas, E. Grigaliūnienė, M. Mougoway, E. Talacka. 7 asmenys po mažiau.

Per Marijoną Kupstienę: Po \$1.00 — Ona Kupstas, L. Earley, M. Milius, Mr. ir Mrs. Kupstai, T. Palevičius, J. W. McGrath Jr., J. Darcey, R. Zabinsky, S. Locivin, R. J. Stančius, M. Petrusėvičius, Kupstienė, J. Vosilius, P. B. Alspach, H. O. Mason, C. J. Senkus, C. Tagnan.

(Bus daugiau)

Katalikų Pasaulyje

VOKIETIJOS KATALIKAI KVIEČIA TALKON PRO- TESTANTUS

Berlynas. — Vokietijos katalikų vyskupai laukia nacių reakcijos.

Vakar visose bažnyčiose iš pamokslinių skaitytas katalikų atsiliepiamas į protestantus, kad jie eitų talkon katalikams kovoti prieš antikrikščioniškus nacių žygius.

Atsiliėpimu pažymima, kad Vokietijos visi krikščionys turi burtis krūvon, kadangi tik bendromis jėgomis bus apsaugota krikščionybė.

ŠVENTASIS TĖVAS SVEIKAS

Castel Candolfo. — Patirta, kad koks tai žymus gydytojas ekzaminavo Šventojo Tėvo Pijaus XI sveikumo stovį ir rado Jo Šventenybę pakankamai pasveikusį ir kojose sustiprėjusį.

Pranešta, Popiežius kasdien laisvu laiku vaikščioja po vasarinių rūmų sodą.

ŠEŠIOS NAUJOS KATALIKIŠKOS MOKYKLOS

Jo Eminencijos kardinolo Mundeleino, Chicagos arkivyskupo, pastangomis, šešios naujos katalikiškos vidurinės mokyklos Chicagoj bus atidarytos ateinantį rudenį.

Naujos mokyklos bus šiose parapijose:

St. Gregory, Bryn Mawr ir No. Paulina g.

St. Mary of Perpetual Help, W. 32 gat.

St. Ann, So. Leavitt ir 18 gat.

Holy Name katedra, N. Wabash ir Chicago ave.

Holy Cross, 65 ir Maryland gat.

Sacred Heart, W. 19 gat.

Visos šios mokyklos nebus apribotos parapijų ribomis. Mokiniai į jas bus priimami iš įvairių parapijų.

Iki šiandien Chicagos arkivyskupijoje veikė 66 vidurinės mokyklos ir akademijos berniukams ir mergaitėms.

Jo Eminencija pageidauja, kad turinčiam palinkimo į aukštesnį mokslą katalikų jaunimui duoti progos siekti to visa.

ISPANIJOS RADIKALAI VIS DAR ŽUDO KUNIGUS

Roma. — Dienraštis "Osservatore Romano" praneša, kad ispanų radikalai Almagro nužudė 16 vienuolių domnikonų.

Laikraštis Avenire Italia rašo, kad baskai radikalai nužudė 513 kunigų.

TIK MARIJA MUS IŠGELBĖJO!

Vienas karo gydytojas, praleidęs istorišką dieną Alcazare (Ispanijos tvirtovė), jos apgulimo metu, taip rašo: "Moderniškieji mokslininkai gali juoktis, bet lai jie kuo kitu išaiškina, kaip tiek daug vyrų, moterų ir vaikų galėjo per 70 dienų be stebuklo išgyventi urve be šviesos, be tinkamo vandens, be vaistų, sanitarinės higienos sąlygų. Ir jokia apidemija, jokia liga neužpuolė jų tokiam baisiam ore. Neužmirškime švč. Panelės Marijos, tik ji mus išgelbėjo!" Ir tikrai, karo Viršininko įsakymu, nuo pirmosios apgulimo dienos besikeičiančios žmonių grupės nuolat kalbėjo rožančių.

POPIEŽIUS PER RADIJĄ LAIMINA ŠVENTOVĘ, PRANCŪZUS

Castel Gandolfo. — Lisieux, Prancūzijoje, liepos 12 d. pašventinta ir atidaryta nauja šv. Teresės (Mažosios Gėlelės) vardu bazilika šventovė.

Į šias iškilmes Šventasis Tėvas Pijus XI pasiuntė savo asmenišką atstovą — valstybinį sekretorių Jo Eminenciją kardinolą Pacelli.

Šventasis Tėvas vakar per radiją prancūziškai kalbėjo tų iškilmių dalyviams. Laimino juos ir atidarytą šventovę. Popiežiaus kalba buvo girdima įvairiose pasaulio dalyse.

Jo šventenybė tarp kitko sakė:

"Melskime Sutverėjo, Kuris yra dangaus ir žemės visų tautų ir žmonių Aukščiausias Viešpats. Melskimės, kad šiam netvarkos nukamuotam pasauliui Visagalis gražintų ramybę; kad visos tautos pripažintų dieviškąjį soverenumą, pildytų Jo šventuosius įstaty-

mus, praktikuotų teisingumą ir darytų gailęstingumo darbus, nes žymi dalis žmonijos gyvena priėspaudo ir vargus”.

Be kito Jo Šventenybė trumpai minėjo ir apie save, kad jau baigiasi žemiškas gyvenimas. Ragino tikinčiuosius melstis už savo Popiežių, nes ir Popiežius už visus tikinčiuosius meldžiasi.

“Mes pareiškiame jums su apaštalu”, sakė Popiežius. “Melskitės už mumis; mes meldžiamės už jus; melskimės vienas už kitą, kad būtumėm išganyti”.

LIETUVIAI AMERIKOJE

NEPAPRASTOS IŠKILMĖS MARIJOS KALNELIUOSE

Švč. Panelės Marijos Škapliernos šventėje Marionų Seminarijoje, Hinsdale, Ill., įvyko nepaprastos iškilmės — vienuoliai sudėjo bei atnaujino Visagaliam Dievui vienuoliškų įžadus.

Prie šių iškilnių rengtasi 8 dienų rekolekcijomis, kurias vedė Tėvų Marijonų Generolas, didž. gerb. kun. And. Cikoto, M.I.C.

Iškilmų celebrantu buvo pats rekolekcijų vedėjas, Tevas Generolas; jam asistavo dijakonu — kun. J. Mačiulionis, M.I.C.; subdiakonų — kun. P. Biskis, M.I.C.; ceremonijų vedėju buvo klier. A. Mažukna, M.I.C.

Per Tėvo Generolo rankas gražus būrelis vienuolių V. Dievui sudėjo bei atnaujino įžadus. Kiti padarė amžinuosius įžadus.

JO EKSC. VYSK. T. WALSH RŪPINASI LIETUVIŠKŲ MOKYKLŲ STEIGIMU

Newark, N. J. — Šio mėnesio 9 d. J. E. Newarko vysk. Thomas J. Walsh sukvietęs visus vyskupijos lietuvių parapijų klebonus ir vikarus pareiškė, kad kiekvienoje jo vyskupijos liet. parapijoje neatidėliojant turi būti įsteigtos lietuviškos mokyklos, kuriose bus dėstoma lietuvių kalba, lietuviškos dainos, muzika ir tikyba. Kalbamų mokyklų centras bus Newark, kurias nuolatos kontroliuos pats vyskupas. J. E. vysk. Walsh pareiškė, kad, nežiūrint to, kad dar šiandien yra nemažas lietuvių parapijų skaičius Amerikoje, bet lietuvių kalba palaipsniui išmetama iš jų tarpo ir nyksta, ir gal tik dėl to, kad nėra kam jos gaivinti.

Mokytojoms bus skiriamos seserys pran-

ciškietės, kurios dabartiniu laiku yra tam darbui prirengiamos Philippinų seserų vienuolyne Villia Maria Morristown, N. J. Mokyklos parapijose pradės veikti nuo š. m. rugsėjo mėnesio. Seseris mokytojas namu ir kitais reikmenimis aprūpins pati vyskupija.

Tai yra sveikintinas J. E. vysk. Th. J. Walsh žingsnis, nes turės gražios progos kiekvienas lietuvių vaikas išmokti tėvų kalbos, dainų ir muzikos.

MARIANAPOLIO LIETUVIŲ DIENA

Lietuvių Diena Marianapolio Kolegijoj liepos 5 dieną kuopuikiausiai pavyko — dalyvavo 15,000 žmonių. Be kitų miestų laikraščių, Hartfordo, Conn. laikraščiai gražiai aprašė Marianapolio Lietuvių Dieną. Minėjo tūkstantines minias, ištisą dienos programą ir tt. Marianapolio Lietuvių Diena daugiau ir daugiau ima traukti ne tik lietuvių, bet ir kitataučių dėmesį. Verta įstaiga ir sumaniai vedama. Lietuvių Diena kaskart eis geryn. Iš Hartfordo išvyko du autobusai; iš Waterburio — 3; iš New Britain — 2; ir iš Thompsonville — 1.

LIETUVIS PASIŽYMĖJO

Hartford, Conn. — Gerb. Apanavičius iš Bloomfield (netoli Hartfordo), kuris dirba prie orlaivių, rodos, E. Hartforde, buvo išvykęs į Elmira, N. Y., kur pasaulio skandytojai susirinkę siekė sklaidymo pirmenybių. P. Apanavičius gelbėjo lietuviams sklaidytojams iš Lietuvos — Ožkiniui ir Pyragiui — kaip vertėjas ir t.t. Buvo gražus ir didelis aprašymas Hartfordo laikraščiuose apie jį ir Lietuvos lakūnus.

KUN. LIUTKUS DĖSTYS FILOSOFIJĄ LASALETTE'Ų SEMINARIJOJE

Hartford, Conn. — Lasalette kongregacijos vyrausybė paskyrė lietuvi, kun. Pijų Liutkų, filosofiją dėstyti tos kongregacijos Seminarijoje, Altamont, N. Y., Albany diecezijoje. Iki šiol kun. Liutkus mokė graikų ir lotynų kalbas, La Salette kolegijoje, kur jisai pirmiau mokė gamtos mokslus. Dabar po 11 metų Hartforde siunčiamas į Altamont. Kunigas Pijus Liutkus yra studijavęs Romoje, Gregoriano universitete, kur jisai įgijo filosofijos daktarata. Kartu su filosofijos katedra jisai yra paskirtas antrasis perdėtinio patarėjas.

Kun. Pijus yra sūnus Jono ir Onos Liutkų,

kurie gyvena Waterbury, Conn., pavyzdingos šeimos.

Hartfordo diecezija praras uolų darbininką, o ypač New Haven, kame jisai kas sekmadienį per paskutinius metus pas kun. Pankų darbovosi, Albany diecezija laimės tiek daugiau, kiek Hartfordas pralaimės.

Sveikiname, Jus, kun. dr. Liutkau, M. S., naujame vynyne. Ilgų metų, gražios laimės ir geriausios kloties. *Raporteris.*

TRAGEDIJA

Rochester, N. Y. — Trys jaunuoliai besivažinėdami laiveliu po Irondequoit Bay patiko nelaimę. Laivelis apvirto ir lietuvis Petras Yurs, 21 metų amžiaus ir tiktai aštuoni mėnesiai iš Lietuvos nuskendo. Kiti jo draugai Jonas Vilkaitis ir V. Okunewizz išsigelbėjo. Palaidotas su šv. Mišiomis iš lietuvių bažnyčios birželio 16 d. Labai gailla jaunuolio.

IŠ LIETUVOS GYVENIMO

SUSISIEKIMO NELAIMĖ PAGĖGIUOSE

Šančių deguonies fabriko "Lietaga" sunkvežimis, kuriuo į Klaipėdą vyko Žaliojo Kalno, Višinskio g., dirbtuvės (buv. garažo) 15 darbininkų ekskursija, ties Pagėgiais sutiko dviratininką, ir jį lenkė. Tačiau į kelio pusę buvo labai įsikišęs vienas paplentės medis, į kurį galva sudavė ekskursantas Vl. Liutkevičius, (gyv. Šančiai, Paukščių 4), kuris vietoje užmuštas. Krisdamas iš sunkvežimio jis kažkaip ištraukė kitą ekskursantą Ant. Vilčiūną. Vilčiūnas sužeistas ir nuvežtas į Tauragės ligoninę. Pats sunkvežimis į medį nesudavė. Padarytas Liutkevičiaus kūno skrodimas, ir jis palaidotas Šančiuose.

DIDELĖS ŠVENTĖS DAUGUOSE IR RAMBYNE

Dauguose įvyko didelė Dzūkų senovės diena su seniemų paroda, dzūkų senovinėmis dainomis, šokiais ir k. Suvaidintos dzūkiškos vestuvės. Dalyvavo keliasdešimt tūkstančių žmonių iš Dzūkų krašto ir tolimesnių vietų. Ta proga į Daugus buvo atvykę Resp. Prezidentas A. Smetona, seimo pirm. Šakenis, ministrai Lozoraitis, Putvinskas, Čaplikas ir kiti.

Rambyno iškilmės šimet buvo ypač didelės, Dalyvavo labai daug žmonių iš Klaipėdos

krašto ir Didžiosios Lietuvos, taip pat Klaipėdos krašto Didžiosios Lietuvos valdžios atstovai.

ŽAIBAS ĮTRENKĖ Į KLEBONIJĄ

Deltuvoj (Ukmergės apskrity) žaibas įtrenkė į klebonijos trobesius. Sudegė visi tvartai, viduje pernai moderniškai įrengti vežiminė su visais padargais ir daržinė su ką tik suvežtais dobilais. Ugnis abu didelius pastatus taip staiga apėmė, jog pagalbos prisišaukti neteko. Gyv. tarnų namas ir klebonija išliko dideliu subėgusiųjų rūpestingumu. Vienas žmogus Julius Vanagas, buvo sužeistas krintančio degančio balkio.

Trobesius policija įvertino 3 tūkstančiais, o klebono nuostolius įkainavo 48,000 litų. Trobėsiai apdrausti nebuvo.

IŠVERTĖ KELIASDEŠIMT TŪKSTANČIŲ MEDŽIŲ

Iš Tauragės praneša, kad neseniai buvusios audros dideliame plote išvertė daug eglinio miško. Dabar darbininkai iš tų išvertėlių gamina rąstus, popiermalkes ir k. Kaip vietinė miškų administracija apskaičiavusi, esą, išversta keliasdešimt tūkstančių medžių.

PIRMOJI LIETUVOS MOTERŲ MENININKŲ PARODA

Š. m. rudenį Moterų Talka ruošia pirmąją Lietuvos moterų menininkų parodą Kaune.

Kunigai turėtų įsigyti Vyskupo Petro Pranciškaus Būčio, M.I.C. parašytą

PAMOKSLŲ

400 puslapių knygą.

Kaina \$1.75

"LAIVAS"

2334 So. Oakley Ave.

Chicago, Ill.

Platinkite naudingiausių laikraštį
Tėvų Marijonų savaitraštį
"Kristaus Karaliaus Laivas"

2334 So. Oakley Ave., Chicago, Ill. Tel. Canal 7790

T. Marijonų Rėmėjo mokėstis ir "Laivas" metams \$3.00
Vien tik laikraščio "Laivo" prenumerata metams \$2.00
Svetur metams \$3.00. Atskiras numeris 5c